

**«Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем
тілдері университеті» АҚ**

Аударма және Филология факультеті

«Бекітемін»

Оқу іс-қимылындағы проректор м.а.
с.ғ.к., профессор
Байсултанова К.Ч.

2026 ж.

**«6B02301 – Аударма ісі» білім беру бағдарламасы бойынша
техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының қысқартылған
оқу мерзімі бойынша сабақтас білім беру бағдарламаларына оқуға
түсуші түлектеріне арналған әңгімелесу бағдарламасы**

Алматы, 2026

Бағдарламаның мақсаты

Осы әңгімелесу бағдарламасы шетел азаматтарына, мерзімді әскери қызметін өтеген адамдарға, сондай-ақ техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының (ТЖКБ) қысқартылған оқу мерзімі бойынша сабақтас білім беру бағдарламаларына оқуға түсуші түлектеріне арналған.

Әңгімелесуді өткізудің мақсаты

Абитуриенттердің білім беру бағдарламасын меңгеру әлеуетін анықтау, сондай-ақ техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары (ТЖКБ) түлектерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес қысқартылған білім беру бағдарламасы бойынша табысты білім алуға дайындық деңгейін бағалау.

Әңгімелесудің міндеттері:

- талапкердің аударма қызметі саласындағы даярлық деңгейін анықтау;
- «6B02301 – Аударма ісі» білім беру бағдарламасын меңгеру мүмкіндігін бағалау;
- талдамалық және практикалық дағдыларын бағалау;
- оқуға деген ынтасы мен кәсіби бағыттылығын анықтау.

Аталған міндеттерді іске асыру әңгімелесу өткізу арқылы жүзеге асырылады.

Әңгімелесуді өткізу формасы

Әңгімелесу ауызша түрде өткізіледі.

Әңгімелесуді өткізу тәртібі

Әңгімелесуді емтихан комиссиясы келесі тұлғалар санаттары үшін өткізеді:

- шетел азаматтары;
- мерзімді әскери қызметін өткерген тұлғалар;
- қысқартылған оқу мерзімі бойынша оқуға түсетін ТЖКБ түлектері.

Әңгімелесу келесі кезеңдерді қамтиды:

- білім алушыларды сәйкестендіру, сондай-ақ оларды әңгімелесуді өткізу тәртібімен таныстыру;
- білім беру бағдарламасы бейіні бойынша базалық білімдерін тексеру;
- практикалық және аналитикалық дағдыларын бағалау (жағдаяттық немесе практикалық-бағдарланған тапсырмаларды шешу);

- оқыту тілі бойынша тілдік құзыреттілік деңгейін бағалау;
- мотивациясы мен кәсіби бағдарын анықтау.

Бір білім алушыға арналған әңгімелесудің ұзақтығы **10 минутты құрайды.**

Бағалау нәтижелерінің критерийлері

Әңгімелесу нәтижелерін бағалау келесі критерийлер бойынша жүргізіледі:

- «Аударма ісі» білім беру бағдарламасы бойынша базалық білім деңгейі;
- логикалық және аналитикалық ойлау қабілеті;
- практикалық тапсырмаларды орындау кезінде білімді қолдана білуі;
- оқыту тілі бойынша тілдік құзыреттілік деңгейі;
- оқуға деген құлшынысы және білім беру бағдарламасын саналы түрде таңдауы.

Бағалау шкаласы

Әңгімелесу нәтижелері балдық жүйе бойынша бағаланады (0–100 балл):

- **90–100 балл** – дайындық пен уәждеменің жоғары деңгейі;
- **70–89 балл** – жеткілікті деңгей;
- **60–69 балл** – қанағаттанарлық деңгей;
- **59 баллдан төмен** – дайындық деңгейі жеткіліксіз.

Қорытынды баға барлық белгіленген критерийлер бойынша көрсеткіштердің жиынтығы негізінде айқындалады.

Әрбір білім алушыға белгіленген үлгідегі хаттама рәсімделеді, онда әңгімелесу нәтижелері көрсетіліп, қорытынды баға қойылады. Аудару және қайта қабылдау комиссиясы әңгімелесу нәтижелері бойынша шешім қабылдап, білім алушыны Аударма және филология факультетінің 2-курсқа ауыстыруды (қайта қабылдауды) мүмкін деп есептейді. Белгіленген тәртіпте рәсімделген хаттамалар қабылдау комиссиясына білім алушының жеке ісіне қоса тіркеу үшін беріледі.

Сұрақтар базасы

Сұрақтар базасы оқуға түсушілердің келесі санаттары үшін жеке қалыптастырылады:

- шетел азаматтары;
- мерзімді әскери қызметін өткерген тұлғалар;
- ТЖКБ түлектері.

Сұрақтар тізбесі «Аударма ісі» білім беру бағдарламасының бейіні бойынша практикалық-бағдарланған және мотивациялық тапсырмаларды қамтиды.

Практикалық-бағдарланған тапсырмалар

1. Жағдаяттық тапсырма

Сіз халықаралық конференцияда аудармашы болып жұмыс істейсіз деп елестетіңіз. Егер төмендегі жағдайлар орын алса, сіз қалай әрекет етесіз:

- спикер өте жылдам сөйлесе;
- таныс емес терминология қолданылса;
- ақпаратты жедел нақтылау қажет болса?

2. Цифрлық технологиялармен жұмыс

Аударма қызметінде қолданылатын қандай заманауи цифрлық құралдар мен бағдарламаларды білесіз? Олардың қолданылуына мысал келтіріңіз.

Мотивациялық тапсырмалар

1. «Аударма ісі» білім беру бағдарламасын не себепті таңдағаныңызды және қандай кәсіби мақсат қоятыныңызды айтып беріңіз.
2. Өзіңіз туралы, жетістіктеріңіз, қызығушылықтарыңыз және аудармашы мамандығын таңдауыңыздың себептері туралы 2–3 минуттық қысқаша баяндап беріңіз.
3. Университетті бітіргеннен кейін бес жыл өткен соң өзіңізді қалай елестетесіз? Аударма қызметінің қай саласында жұмыс істегіңіз келеді?
4. Сіздің ойыңызша, кәсіби аудармашы қандай қасиеттерге ие болуы керек? Олардың қайсысын өзіңіздің күшті жақтарыңыз деп санайсыз?
5. Тапсырыс беруші аударманы өте қысқа мерзімде орындауды талап етсе, бұл жұмыс сапасына әсер етуі мүмкін жағдайда сіз қалай әрекет етесіз?
6. Жаһандану және мәдениетаралық өзара әрекеттесу жағдайында аударма қызметінің маңызын түсіндіріңіз.

Аударма кейсі. Ұсынылған жағдаятты талдап, аударма шешімін ұсыныңыз және оны негіздеңіз.

1. I've just had the most frustrating of phone calls. I make a living delivering high-end translations and recently convinced a new client to work with me despite my high rates. I worked really hard on this translation, had it proofread by a colleague, and delivered it ahead of time. The guy who ordered the translation is the Investor Relations Manager. A former journalist, he proofread my translation, thought it was OK and forwarded it to the CFO. Unfortunately, the CFO thought the style wasn't right. Too journalistic. Not simple enough, not to the point enough. So he had it edited internally.

I've asked for a copy of the final text, in order to know what was wrong in the CFO's eyes. But I can't help seeing this as damage control: it's hard to justify a high price when "style" is not OK. What should I do?

2. I am the only in-house translator at a reputable telecoms company in my region. My company sometimes outsources translations for faster turnaround and to reduce my workload, as different departments tend to send a lot of urgent requests. However, some of the translations are sent to PR and marketing agencies whose staff members are not necessarily translators, just bilinguals. I would like to know your thoughts on that. The same department often sends out translation requests to different vendors, which introduces terminological and stylistic inconsistencies in some of their publications.

Also, I have been given the opportunity to test and select translators and translation agencies that I find good. However, even when the agencies I selected have produced good sample translations, when following up with the departments whom I recommended them to, I find that some of them were not happy or satisfied with the quality. How can I overcome this in the future and how can I better select candidates?

3. Translation Case: Using Artificial Intelligence in Translation

A translation agency receives an urgent order to translate a tourism brochure from English into Kazakh. Due to time constraints, the project manager decides to use an AI translation tool to produce the first draft. After reviewing the AI-generated translation, the editor notices several problems:

- Some cultural references have been translated literally and sound unnatural in Kazakh.
- Tourism slogans have lost their persuasive effect.
- Certain place names and historical references are translated inconsistently.
- The AI system has mistranslated several polysemous words.

Task:

1. Identify the main risks of relying solely on AI-generated translation in this case.
2. Explain what types of errors require human post-editing.
3. Suggest strategies for improving the quality of the final translation.
4. Discuss whether AI can fully replace a professional translator in this situation. Justify your answer with examples.